

VERSLAG

Aanwezig :	Wim	Burgering	voorzitter CRO Teuge
	Martin	Jagt, van der	lid namens lokale milieugroepen
	Arjen	Lagerweij	lid namens B&W van Voorst
	Wim	Willems	lid namens B&W van Apeldoorn
	Meiltje	Groot, de	lid namens N.V. luchthaven Teuge
	Daniel	Vliet, van	Plv. lid nm beroepsmatige gebruikers
	Arjen	Lagerweij	lid namens B&W van Voorst
	Jan	Noort, vd	Vertegenwoordiger ABT
	Josan	Meijers	GS van Gelderland
	GertJan	Eijk, van	Provincie Gelderland

Datum : Woensdag 27 juni 2018

Doc.nr. : 180627 Verslag Concept.docx

Vergadering : Regulier overleg Commissie Regionaal Overleg Teuge

Tijd : 19.00-20.30 uur (uiterlijk 21.00 uur)

Locatie : Sporthal Jachtlust, Jachtlustplein 5, 7391 BW Twello

1. Opening en mededelingen door de voorzitter

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

1.1 bericht van verhindering

- Lucas Harbers vertegenwoordiger ABT wordt vervangen door Jan vd Noort
- Harry Elzinga lid namens omwonenden
- Ron Rietjens plv. lid namens omwonenden
- Frits Rorink, lid gemeente Deventer, verhinderd op de woensdagen
- Quita Kuiper lid omwonenden
- Carel Braakman plv. lid omwonenden
- Harry Elzinga lid, omwonenden
- Tom Brands gast, expertteam

1.2 Wijzigingen in de samenstelling van de CRO:

De voorzitter heet Dhr. Wim Willems van harte welkom als lid van de CRO Teuge. Hij volgt de heer Kruihof op i.v.m. een veranderde samenstelling van het college van B&W van de gemeente Apeldoorn.

1.3 Inspraak

In het verslag van de vorige vergadering is opgenomen dat er in deze vergadering wordt gesproken over hoe om te gaan met inspraakreacties. Op verzoek van Dhr. Braakman wordt dit overwerp doorgeschoven naar de volgende vergadering.

Hoe om te gaan met inspraak

1.4 Inspraakreactie

Dhr. Gerard Timmer spreekt in bij AP 5 en 7.

2. Vaststellen van de agenda

Dhr. Lagerweij zal de zaal om 19.50 uur verlaten.

De agenda wordt vastgesteld conform concept.

3. Concept-verslag van 17 april 2018

De notulen zijn aangenomen conform concept met dank aan de secretaris.

4. Laatste info rond aansluitroutes Lelystad Airport

4.1 Ged. Meijers geeft aan dat er weinig nieuws te melden is. Er zijn contacten met andere provincies en het ministerie van I&W over de herinrichting van het luchtruim. Er zijn ook contacten met luchthaven en ministerie over de toekomst van Teuge maar hierin is de provincie geen partij.

4.2 Dhr. vd Jagt doet een terugmelding over de belevingsvlucht van 30 mei. Tijd en hoogte van de vlucht waren goed te volgen. Het zou mooi zijn wanneer dit in de toekomst bij alle overkomende vliegtuigen kan. Verder is er vandaag in de krant te lezen dat op verschillende meetpunten boven de piekwaarde is gemeten, welke niet zijn meegenomen in de meting. Dhr. vd Jagt vraagt zich af wat het nut is geweest van de meting.

4.3 Dhr. vd Noort vraagt de gedeputeerde naar het standpunt van de Provincie over de uitbreiding van Lelystad Airport. De gedeputeerde geeft aan dat de resultaten van de belevingsvlucht niet hebben geleid tot een andere opvatting. De provincie zet in op zo min mogelijk hinder, hoger vliegen waar mogelijk en een herziening van het luchtruim. Ze is in afwachting van hoe het proces wordt ingericht door het ministerie van I&W.

4.3.1 Dhr. Lagerweij vult aan dat gemeente Voorst kritisch blijft. In een eerder stadium heeft Voorst een afwijkend standpunt ingenomen bij het opstellen van de provinciale zienswijze en benadrukt dat alle betrokken partijen hetzelfde doel nastreven: zo min mogelijk hinder voor onze inwoners.

5. Omzettingsaanvraag Luchthaven Teuge

5.1 Inspraakreactie door Dhr. Timmer

Zie bijlage A bij dit verslag

De voorzitter wijst de leden van de CRO erop dat het aan hen is om te reageren op de inspraakreactie van Dhr. Timmer.

5.2 Mevr. de Groot geeft een toelichting op de omzettingsaanvraag.

De afgelopen periode zijn er gesprekken geweest met luchthaven en ministerie. De luchthaven is bezorgd over de herindeling van het luchtruim waarvan de eerste contouren in 2021 duidelijk worden. Er is een verzoek gedaan de luchthaven als berg te beschouwen waardoor routes hier omheen geleid worden. Het ministerie bekijkt of dit kan worden meegenomen als uitgangspunt. De paravluchten zijn voor 50% verantwoordelijk voor de inkomsten van de luchthaven. De luchthaven draait momenteel break-even onder andere door kostenbesparingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd. Pas na 2021 (zodra er meer zicht is op de indeling van het luchtruim) kan de luchthaven enige duidelijkheid geven over haar toekomstperspectief. Een jaar terug heeft de luchthaven aangegeven een nieuwe luchthavenbesluit (LHB) aan te vragen. Omdat er geen sluitende business case kan worden aangeleverd door onzekerheid over de toekomst is dit niet mogelijk. Nu heeft de luchthaven met instemming van de aandeelhouders de provincie gevraagd de huidige situatie één op één om zetten in een LHB waarin de gemaakte fout van het ministerie wordt gecorrigeerd. De luchthaven wil planologische rust. Omdat er geen planologische kaarten zijn met hoogte beperkingen voor obstakels geeft dit problemen bij

aanvragen voor bijv. windmolens. Dit geeft onduidelijkheid en onrust. Bovendien is er een termijn van orde welke verstreek in 2014. In dat jaar had het LHB klaar moeten zijn.

5.2.1 Dhr. van Noort vraagt zich af of er een nieuwe aanvraag voor een LHB komt wanneer de luchthaven wil uitbreiden buiten de bestaande geluidsruimte? Mevr. de Groot meldt dat indien die behoefte er is, de luchthaven een nieuwe aanvraag doet onderbouwd met nieuwe studies. Dhr. van Noort vraagt of het eenvoudig is het LHB te realiseren terwijl er nog veel zaken op orde moeten worden gesteld. Mevr. de Groot antwoordt dat er nog een nieuw onderzoek komt naar kerosine geur zoals is toegezegd aan ABT.

Dhr. vd Noort vraagt naar de gewijzigde samenstelling van de vloot. Dhr. van Vliet merkt op dat verschillende toestellen verschillende geluidsruimte in nemen. Dit wordt meegenomen in de totale berekening van de geluidsruimte. Indien er behoefte aan is kan dit worden toegelicht op een vergadering van de CRO.

5.2.2 Dhr. vd Jagt merkt op dat mevr. de Groot in de laatste vergadering heeft aangegeven dat het geen zin had een LHB aan te vragen omdat er geen sluitende business case is. Mevr. de Groot antwoordt dat het minimaal tot 2021 gaat duren voordat er duidelijkheid is over het bestaansrecht van de para vluchten op Teuge en daarmee ook de toekomst van de luchthaven. De luchthaven vraagt de huidige situatie te bestendigen.

Dhr. vd Jagt merkt op dat een één op één omzetting onmogelijk is vanwege het verdwijnen van de weekend-weeg factor. Mevr. de Groot geeft aan dat het Rijk bij de één op één omzetting in 2009 duidelijk heeft gemaakt dat deze factor niet meer bestaat.

5.2.3 Dhr. Willems vraagt wat de gevolgen zijn als de luchthaven geen LHB krijgt. Mevr. de Groot antwoordt dat er goede redenen moeten zijn om geen LHB te verlenen. Bestendigen van de huidige situatie geeft betrokkenen rust.

5.2.4 Dhr. vd Noort vraagt waarom de luchthaven een ruimte van 80.000 vliegbewegingen p.jr. aanvraagt terwijl ze gebruikt maakt van 43.000 vliegbewegingen p.jr. Dhr. van Vliet geeft aan dat met het verlagen van het aantal vliegbewegingen je de ondernemers op de luchthaven beperkt in hun mogelijkheden om te groeien. Het aantal vliegbewegingen is laag vanwege het vertrek van een vliegschool en de economische crisis maar zal toenemen. Dhr. Lagerweij geeft aan dat er wordt gesproken over een dubbel slot waarbij een geluidszone wordt vastgelegd en een bovengrens aan het aantal vliegbewegingen. Een dubbel slot geeft minder lawaai dan het enkel begrenzen met de contour van destijds omdat er stillere toestellen zijn.

5.2.5 De voorzitter vraagt de gedeputeerde om een reactie op de omzettingsaanvraag van de luchthaven. De gedeputeerde geeft aan dat de vraag van de luchthaven is gesteld aan de provincie. De discussie moet ook daar gevoerd worden en niet in de CRO. De gedeputeerde onderstreept dat ze niet kan en wil vooruitlopen op de gesprekken die de provincie zal voeren. Begin 2017 zijn er afspraken gemaakt met de luchthaven en het ministerie over een toekomstbestendig LHB o.b.v. de marktverkenning en m.e.r. Het is de vraag of en waarom partijen dit standpunt gaan herzien. In 2016 is er een afspraak gemaakt tussen betrokken partijen om een bepaald traject te lopen. De Provincie zal zich intern beraden maar ziet nog geen aanleiding af te wijken van de gemaakte afspraken. Een reactie op de brief volgt binnen 6 weken.

5.2.6 De voorzitter geeft aan dat het lastig is de vraag die de luchthaven bij de provincie heeft neergelegd te bespreken binnen de CRO. Toch staat het onderwerp op de agenda omdat een kopie van de aanvraag ook naar de CRO is gezonden. De gedeputeerde kan en zal hier geen verdere uitlatingen over doen. Het betreft een zaak tussen provincie en luchthaven. Het is aan de luchthaven of zij het antwoord van de provincie straks wil delen met de CRO.

5.2.7 Dhr. vd Jagt vraagt of het juridisch correct is dat er pas een LHB kan worden vastgesteld na aanvraag door de luchthaven. Aangezien er een wettelijke termijn is voor het realiseren van een LHB, zou het logisch zijn dat de provincie hiertoe het initiatief neemt? De gedeputeerde geeft aan dat er een termijn van orde is. Er kunnen redenen zijn om hier van af te wijken zoals vastgelegd in 2014 en 2017. De huidige regeling is rechtsgeldig.

5.3 Dhr. Lagerweij verlaat de vergadering om 19.50 uur

6. Aanbevelingen expertteam CRO-Teuge

6.1 De voorzitter van de CRO heeft de groep experts gevraagd hem uit verschillende invalshoeken van aanbevelingen te voorzien opdat vliegveld Teuge, de ondernemingen die er gevestigd zijn en de omgeving een meerwaarde kunnen krijgen op diverse terreinen. In de vorige vergadering is *de kansenagenda* (volg link) die door de experts is aangeboden aan de voorzitter gepresenteerd aan de CRO. In deze vergadering kunnen reacties worden gegeven op de kansenagenda.

6.1.2 Dhr. Willems vraagt naar de status van het stuk. In het stuk staan adviezen aan gemeenten vermeld. Dhr. Willems wil graag dat deze adviezen door de CRO worden neergelegd bij de betreffende gemeenten.

De voorzitter legt uit dat het expertteam het stuk heeft aangeboden aan de voorzitter. De voorzitter presenteert het stuk aan de CRO en vraagt naar haar mening over het stuk. Het is een stuk ter inspiratie waar iedereen kansen en adviezen uit kan meenemen zodat het een positief en toekomst bestendig effect kan krijgen voor Teuge, omgeving en luchthaven. Het is niet aan de CRO om de genoemde acties uit de agenda op te pakken. Het is wel aan iedere lezer om actie te geven aan de adviezen en voorstellen. De experts gaan aan de slag met de door hun gedane adviezen en willen initiatieven ontwikkelen en stimuleren om zaken tastbaar te maken. Bij een aantal organisaties zijn al ideeën uit de agenda opgepakt.

6.1.3 Mevr. de Groot beschouwt de kansenagenda als een cadeau. De luchthaven is al bezig met zaken als glasvezel, het beter organiseren van beveiliging, voorkomen van schade aan de baan, vliegtuigen en gebouwen door een soort van parkmanagement. Er is een buurtapp. Gemeente Voorst denkt verder mee over vormgeving van het parkmanagement. Teuge is een hotspot voor toerisme. Samen met gemeente Voorst wordt hier meer vorm aan gegeven. De luchthaven zet ook in op cleantech (*cleantech evenement*, volg link). Er is aandacht voor elektrisch vliegen en de luchthaven is aangesloten bij deze ontwikkelingen op landelijk gebied. Er zijn gebouwen met zonnepanelen en de luchthaven is bezig met een ontwikkelplan gemaakt door Oost NL, waarbij een duurzaam kenniscentrum en toerisme samengaan..

6.1.4 Dhr. vd Jagt meldt dat de agenda op 4 juni is besproken aan de Teuge Tafel. De reacties waren daar enthousiast omdat de exploitatie van de luchthaven verder wordt getrokken dan enkel vliegen. Er is veel enthousiasme over het parkmanagement. Graag ziet hij dat het parkmanagement gecombineerd wordt met klachtenafhandeling. Men heeft zorgen dat Teuge een pretpark wordt, de infrastructuur is daar niet op ingericht.

6.1.5 Dhr. Willems brengt in dat het college in Apeldoorn aan het bekijken is hoe men vorm gaat geven aan de toekomstige ontwikkelingen van Teuge waarbij men van de luchthaven het meest duurzame vliegveld wil maken.

6.1.6 Dhr. vd Noort onderschrijft de punten van de Teugetafel. Het is een goed plan en de hoop is dat de meeste zaken opgepakt zullen worden door de betreffende gemeenten en luchthaven. Ook zijn er zorgen over de infrastructuur. De luchthaven trekt bezoekers aan, maar de wegen

rondom de luchthaven trekken ook veel toertochten en motorcrossers aan. Dit geeft problemen met parkeren en zorg over de veiligheid van overige weggebruikers, hiervoor graag extra aandacht. Verder vragen de omwonenden van Teuge maximale aandacht voor geluid, geur en fijnstof.

6.1.7 Mevr. De Groot geeft aan dat het zeker niet de bedoeling is van de luchthaven een pretpark te maken. Het is de bedoeling dat er samen met de gemeenten Apeldoorn en Voorst een ontwikkelplan wordt opgesteld waarbij de bereikbaarheid van de entree van de luchthaven en de bereikbaarheid van het oude centrum van Teuge gewaarborgd blijft. Zodra het kan wordt dit gedeeld met Dhr. vd Noort en achterban.

6.1.8 De gedeputeerde spreekt haar waardering uit over de kansenagenda, zij neemt de adviezen mee en legt ze ook voor aan haar collega's.

6.2 De voorzitter dankt de vergadering voor de positieve inbreng en de instemming en merkt op dat het mooi is dat vijf verschillende mensen uit vijf verschillende disciplines, deskundigheid en achtergronden elkaar gevonden hebben en een rapport hebben gemaakt waar alle experts achter staan. De voorzitter dankt de experts hartelijk voor hun werk. In de komende vergaderingen zal hierop teruggekomen worden om van gedachten te wisselen en de stand van zaken te bespreken.

7. Monitoringsagenda hinderbepenkende maatregelen

7.1 Inspraakreactie door Dhr. Timmer

Zie bijlage A bij dit verslag

7.2 Onderzoek circuithoogte een toelichting door Dhr. van Muyden

Inmiddels is het onderzoek naar de effecten van het verhogen van de circuithoogte afgerond en kunnen de resultaten worden gepresenteerd. Aanvankelijk werd er gedacht dat hoe hoger een vliegtuig vliegt hoe minder hinder het geeft. Bert Visscher, stagiair van de luchthaven heeft deze stelling bestudeerd en concludeerde dat dit niet met zekerheid te zeggen was. Daarom is er een werkgroep in het leven geroepen om dit te onderzoeken. De samenstelling van de werkgroep:

Dhr Martin Klompjan,	omwonende en geluidstechnicus
Dhr. Ron Rietjens	omwonenden wijk Zuidbroek
Dhr. Gertjan Woudstra	directeur SAS
Dhr. Wilbert Haverdings	technicus en geluidsspecialist ADECS airinfra
Dhr. Jan van Muyden	coördinator werkgroep

Er is gekeken naar de effecten bij het verhogen van het circuit van 700 naar 1000 voet. Uit onderzoek is gebleken dat bij grotere hoogte de hinder juist toe neemt in gebieden die dicht bevolkt zijn omdat het doorstijgen plaatsvindt boven deze gebieden. Daaruit is geconcludeerd dat het gunstiger is om op half vermogen op 700 ft bij 1900 toeren te blijven vliegen i.p.v. op vol vermogen naar 1000 ft en 2400 toeren door te stijgen. Hieruit is geconcludeerd dat de circuithoogte niet moet worden verhoogd. Dit punt wordt afgevoerd van de monitoringsagenda.

7.3 De voorzitter stelt voor ook een dergelijke werkgroep in te stellen voor punt 5 op de monitoringsagenda over de aan- en uitvliegroute en bebakening. Ondanks de wettelijke bepalingen is het een goed idee hier eens nauwgezet naar te kijken. Bovendien is er winst te

halen in vlieggedrag, routing en bebakening. Dhr. van Muyden wordt trekker van deze nieuwe werkgroep.

7.4 Mevr. de Groot geeft aan dat er goede gesprekken zijn geweest met Dhr. te Riele over de run-up area. Er zijn goede afspraken gemaakt over hoe hinder beperkt kan worden. In oktober is er een vervolgspraak om te evalueren wat het effect is van de diverse maatregelen.

7.5 De voorzitter meldt dat in de volgende vergadering de stand van zaken over de diverse punten van de monitoringsagenda hinderbeperkende maatregelen wordt besproken.

7.6 Gedeputeerde verlaat de vergadering om 20.25 uur

8. Rondvraag en sluiting

8.1 De voorzitter bericht de CRO dat de secretaris, Mevr. J. Timmerman per 1 augustus haar taken bij de CRO neerlegt om zich te richten op een volgende stap in haar carrière binnen Provincie Gelderland en dankt haar voor haar uitstekende inzet en samenwerking van de afgelopen tweeënhalve jaar. In de vergadering van 4 september zal de nieuwe secretaris zich presenteren aan de CRO.

8.2 De volgende vergadering vindt plaats op dinsdag 4 september.